

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Thomæ Młodzianowski, Poloni, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Deo, Angelis Et Actibus Humanis

Młodzianowski, Tomasz

Moguntiae, 1682

Punctum Diff. 4. Quintum fundamentum ex iis quæ adfert Alvarez cum
aliis d. 7. n. 12.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82949](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82949)

etiam per nos aliqua conceditur inaequalitas, quia operans habet selectum auxilium, quod non habet non operans.

OBJICIT 3. Urgendo fundamenta alia praerecta. Causa prima influit non tantum in operationes, & effectus causarum secundarum; sed etiam in ipsas causas, eas promovendo, & ad operationem applicando, quod non fit nisi per praedeterminationem.

RESPONDETUR. Ut promoveat Deus causas secundas, sufficit, quod tam in ordine naturalium quam supernaturali causet illuminationes, & affectiones, quibus applicatur voluntas ad agendum, & per selectum comprincipium.

INSTAT 1. Si Deus non determinaret causas secundas ad operandum hic & nunc, sequeretur concursus Dei, esse generale, & confusum quandam applicationem suae voluntatis, vel potentiae, ad concurrendum cum voluntate creatae; cum enim ille concursus non sit determinatus, debet esse generalis: neque enim inter haec duo datur medium, sed hic modus concurrendi est imperfectus; quia hoc modo influere, est imperfecto & caeco modo influere. Deinde indeterminatus influxus, est imperfectior determinato; praecipue vero quia scientia conditionata, quamvis praevideat, quis sit securus effectus, nihilominus ipsi concursui determinationem non praebet, quae omnia absurda videntur posita praedeterminatione.

RESPONDETUR. Cum Deus in collatione auxiliorum, tam pro statu naturali, quam supernaturali dirigatur notitia conditionata, hoc ipso non dicitur confuse agere. Quod autem dicit, si ille concursus non sit determinatus fore generalem; id aequivocum est, si enim nomine generalis intelligit concursus quendam abstractum, & in universali, ille concursus non habetalem generalitatem; cum enim sit aliquid physicum existens, non est quid universale: si autem nomine concursus generalis, intelligat concursus determinatum in entitate, sed indifferentem in operando, talis generalitas est in illo concursu, non tamen fundat ullam imperfectionem, cum ad tuendam libertatem exigita sit in concursu, talis indifferentia. Et certe sicut causa libera hoc est indifferens, est perfectior in genere moris praenecessaria; ita & ille concursus: quamvis autem scientia conditionata ipsi concursui determinationem, quae sit determinatio suppositionis antecedentis, non adferat; dirigat tamen Deum, ut conferat principium ex suppositione consequenti determinatum, dirigatque ad seligendum principium, allaturum indubitanter, concursus determinatum, quem Deus intendit; licet haec infallibilitas futura sit ex suppositione consequenti; non autem ex praedeterminatione.

INSTAT 2. Si prima causa applicat suum concursus indifferentem modo explicato; Er-

go prima causa non se determinat ad hunc effectum, sed determinatur a causa secunda; quod est absurdum, quoniam ad causam primam potius spectat determinatio causae secundae, quam e converso.

RESPONSUM jam est, determinare Deum causam secundam in primis ratione sui decreti, quo decrevit indemnem servare libertatem creatam. Deinde determinat circa actus, qui non sunt mali selectione auxilii potius efficacis, quam inefficacis. Determinat immixtione cogitationum quae sunt in nobis sine nobis. Denique ad omnes determinationes concurrunt; cuius oppositum ordinariè imaginantur argumentantes. Quamvis autem causa secunda debeat determinari a prima, id intelligendum est ratione acceptae potentiae agendi, ratione virium superaddendarum requisitarum ad agendum &c. Sed non debet esse determinatio, quae indifferentiam in illa agendi, consequenter libertatem tollat. Quod autem universaliter assumit, causam determinantem esse superiorem determinatam, id universaliter acceptum falsum est: quia pes curvus determinat rectum ad claudicationem, negativa propositio affirmativam, ad inferendam Conclusionem negativam, hoc est debiliorem; neque tamen sequitur pedem curvum esse digniorem recto, vel ad maximum id verum est de causa determinante viribus, & potestate propria; cum tamen omnes vires & potestates creaturae sint a Deo.

Punctum Difficultatis

4.

Quintum Fundamentum proponitur ex his, quae adfert Alvarez cum aliis, d. 7. n. 12.

OBJICIT 1. Deus ante omne decretum suae voluntatis, non scit, quot homines, vel Angelos esset producturus, si crearet alium mundum; Ergo similiter ante idem decretum, non scit, quot actus, vel quales esset producturus quilibet homo, si crearetur & constitueretur in tali rerum ordine. Antecedens inquit, conceditur a quibusdam Assertoribus scientiae mediae. Conf. probat; Quia sicut omne illud, quod Deus immediate per seipsum operatur ad extra, dependet intrinsece ex decreto suae voluntatis; ita etiam quidquid Deus operatur mediante causa secunda, & quidquid facit ipsa causa secunda dependet intrinsece ex decreto voluntatis Divinae, cum ejus causalitas extendat se ad quodcunque Ego in particulari. Hoc ipsum inferius sic aliter proponit. Haec propositio, Deus crearet tot Angelos, si alium mundum produceret, non habet determinatam veritatem, ante decretum Divinae voluntatis.

M 3

luntatis,

R. P.
H. M. LOD
ianowski
T. B. M. de Z.
D. VI
S.

luntatis, determinantis Angelos futuros, ex hypothesi, si vellet creare alium mundum; Ergo similiter hæc propositio, si Petrus ponatur in talibus circumstantiis consentiret, non habet determinatam veritatem, ante decretum Divinæ voluntatis, decernentis consensum illum futurum, ex hypothesi, si Petrus constitueretur in illis circumstantiis.

Huic argumento respondent aliqui per hoc, quod D. Deus cognoscat conditionatos suæ voluntatis actus de quo præsens objectio non procedit, sed tantum de creabilibus à Deo: An scilicet nosci possint ante Dei decretum. Hinc aliter

RESPONDETUR. Neg. Conf. quia nullum est principium determinativum existentiae Angelorum, eorumque numeri, nisi sola & unica voluntas Dei, nec determinationem existentiae eorum, subdit Deus alteri determinationi, præter suam, consequenter hac determinatione non positâ, utpote causa existentiae, non poterit Deus noscere existentiam Angelorum, manente illâ existentia in solo statu possibilitatis, & non extracta ad statum existentiae, per aliquam causam determinativam, potentem extrahere: jam autem determinationem actuum liberorum, subdidit Deus determinationi creaturæ, ad quam etiam ille concurrat, nec alligavit soli, & uni, determinationi suæ voluntatis. Quod autem existentiam Angelorum alligavit Deus soli determinationi suæ voluntatis, & non alligavit effectus liberos, soli suæ determinationi, hoc inde est: quia existentia Angelorum, non debet esse effectus liber Angelo aut alicui creaturæ; debuerant autem illi effectus conditionati liberi, esse liberi, quæ libertas in illis destrueretur, si antecederet determinationem à Deo, non prævisâ determinationem creatâ. Quæ autem decreta Divinæ voluntatis præcedant consensum creaturæ, jam dictum est & infra dicetur.

INSTATI. Ex Auctor. Arist. qui docet, propositiones de futuro contingenti, secundum se, non habere determinatam veritatem, vel falsitatem, alias tolleretur contingentia. Ergo ante prædeterminationem non est scibile quid sit futura voluntas.

RESPONDETUR. De mente Aristot. actum est in Log. ad præsens suffecerit dicere, quod effectus in causâ entitate præcise spectatus sit contingens, & si in illa determinationem haberet, tolleretur contingentia; non tollitur autem determinatione effectus, ex suppositione illiusmet ipsius, quâ ipsa suppositio effectus, facit, ut certo sciri possit.

INSTATI. Nullam esse rationem propter quam voluntas determinetur ad hanc potius partem, ergo debet dari prædeterminatio.

RESPONDETUR. Dominium actionis, esse illud principium determinativum, sicut & in

Deo (salva proportionem) determinatio, est ex dominio volendi. Quando autem urget, quod à causâ indifferenti, quâ tali, non possit prodire determinatus effectus, responsum jam est supra. Bene addit Fassolus convincendo oppositum q. 14. num. 422. hoc argumento. Omnis actus determinatus, qui exit à causâ libera, exit ab illâ in quantum liberâ; exit enim ab illâ in quantum constituitur in esse tali causæ; & sicut effectus exiens à causâ necessaria, exit ab illâ, ut à causâ necessaria; sic effectus liber exiit à causâ libera: sed causa libera est indifferens ad utrumlibet ut supponitur ex Patribus, & definitione libertatis; Ergo à causâ indifferenti, ut indifferens, exit determinatus effectus.

INSTATI. Si Deus ante determinationem suæ voluntatis sciret, quot Angelos esset producturus, ex hypothesi, quod vellet creare alium mundum, non esset liber in eorum productione: quia tunc illa productio esset determinata à natura & secundum se; Ergo etiam non erit liber, sed necessarius futurus consensus Petri, si ante omne decretum Divinæ & humanæ voluntatis, sciret Deus certo & infallibiliter, quod sit consensus ex hypothesi, scilicet in talibus circumstantiis; & tamen supponitur non esse in facultate Petri tollere, vel ponere illam conditionem, quâ positâ, dicitur esse infallibile ut consentiat, præcipue cum Nos supponamus actum, qui sequitur necessariò ex aliquâ suppositione antecedente consensum creatæ voluntatis, esse simpliciter necessarium.

RESPONDETUR. Disparitatem esse: quia in casu Antec. esset jam determinatio à natura, & secundum se, independentem à decreto, quod respectu existentiae Angelorum est proportionatum ut absolute formeretur, ut dixi. Quamvis autem independentem à prædeterminatione prævideatur, quid esset facturus homo, si non fieret adhuc hoc independentem à decreto de dandis sub conditione prærequisitis, de servanda indemni libertate, adeoque non independentem à decreto proportionato libertati quia servante indemnem indifferentiam.

Id autem quod ex Nostrorum doctrinâ assumit, falsò supponit; nam docemus quidem non esse in potestate creaturæ, plures ex illis circumstantiis amovere; non tamen docemus infallibilitatem illam ex circumstantiis sequi, sed tantum ex suppositione ipsius futuritionis, determinationis liberæ, consensusque exhibendi, vel ex suppositione gratiæ, & voluntatis ut operetur, quæ ipsa est infallibilitatem illam adferens, & licet non sit in potestate creaturæ, plures ex illis circumstantiis, submovendi, sufficit ut sit in potestate creaturæ, etiam in illis circumstantiis consentire vel non consentire.

OBJICIT 2. Nihil est scibile, nisi aliquâ necessitate sit necessarium; jam autem ante prædeterminationem, non est effectus necessarius, etiam

etiam necessitate consequenti, quod ipsum prob. quia impossibile est, quod aliquis effectus sequatur necessariò necessitate consequentiæ, seu necessitate infallibilitatis, ex causa defectibili, & impedibili per concursum aliarum causarum, nisi causa talis determinetur ad talem effectum, ab alia causa superiori, quæ deficere non possit, nec impediri per alias causas.

RESPONDETUR. Argumentum ex variis principiis solvi posse: in primis, aliud est sequi aliquem effectum necessariò à causa defectibili, aliud autem etiam si non sequatur necessariò, sequi tamen infallibiliter ex suppositione consequenti, seu sequi secundum necessitatem consequentem. Sic ex causa omnino contingenti, non sequitur necessariò effectus; supposito tamen, quod sequatur, jam ex suppositione habet necessitatem securitionis, quod etiam in præfenti est dicendum. Ad idem solvendum hæc alia via teneri potest. Ad hoc ut causa impedibilis sciat agere, licet aliæ concause possint subtrahere suum concursum, non est necesse, illam prædeterminari à causa superiori, sed sufficere illas à superiore causa ordinari, ut præsto habeantur, & subditi voluntati: ad eum modum, quo ut trahat equus A, pondus B, quod non potest trahere sine equo C, non est necesse determinari equum A, sed tantum jungi illi equum C, vel ad maximum hæc determinatio erit necessaria in agentibus indifferentibus ex defectu; non autem in indifferentibus ex dominio actionis. Ad id fieri posse, ut à causa impedibili ab aliis causis, infallibiliter ex suppositione consequenti, sequatur effectus, impedibilitasque illa solum facit, ut possit non sequi, licet sequatur infallibiliter. Unde jam directè negatur illa Major, impossibile est effectum sequi necessariò etiam ex suppositione consequenti, si causa potest impediri, & non determinetur à superiori. Ratio est; quia posse impediri, solum infert, quod posset non sequi effectus, sed non infert, quia non est securus.

OBJICIT 3. Impossibile est, quod aliquis effectus intelligatur futurus, nisi dependenter à sua causa efficiente; sed decretum Divinæ voluntatis, est prima & universalissima causa efficiens, à qua magis dependet effectus, quam à sua causa proxima; Ergo ante decretum Divinæ voluntatis, nihil est futurum, adeoque nec scibile futurum.

RESPONSUM est. Decretum Divinæ voluntatis esse primam & universalissimam causam efficientem, sed accommodatè ad exigentias rerum; quod autem sit istud decretum, quavis non sit prædeterminativum, dictum est supra.

INSTAT 1. Ita se habet decretum Dei absolutum in ordine ad futurum absolutè, sicut decretum conditionatum in ordine ad futurum conditionatum; sed implicat, quod aliquid sit

futurum absolutè, nisi præcedat decretum Dei absolutum, quod illud fiat.

RESPONSUM est. Etiam Nos admittere pro statu conditionato decretum, sed proportionatum libertati, quod esset, de exhibendo indifferenti concursu, sub conditione. Quamvis autem concedamus dari prædefinitiones actuum bonorum pro statu absoluto, non erit necesse illas concedi pro statu conditionato; quia non nisi ex causa debent concedi etiam pro statu conditionato, & non tantum pro absoluto, quæ sunt simpliciter requisitæ ad operandum; prædefinitiones autem non sunt tales, alias peccans careret aliquo per se requisito ad operandum. Deinde quia positæ prædefinitionibus antecedenter ad statum absolutum, habebitur unde salvetur libertas, scilicet quia formantur ex suppositione consensus conditionati. Jam autem si prædefiniretur ipse consensus conditionatus, non esset unde salvetur libertas: ex nullo enim supposito antecedenti usu libertatis formaretur: quia statum conditionatum non antecedit nisi possibilitas; possibilitas autem æque importat usum, ac non usum libertatis: consequenter non potest prædefinitionem infallibilem circumstantionare.

INSTAT 2. Futurum conditionatum adimpletâ conditione transit in absolutum; Ergo si ante decretum suæ voluntatis cognoscit Deus certè infallibiliter, quod si Petrus constituitur in talibus circumstantiis, consentiet, adimpletâ illa conditione, antequam aliquid Deus decernat de actu futuro, cognoscit illum actum ut futurum absolutè.

RESPONDI jam, quod futurum conditionatum adimpletâ conditione transeat in absolutum, sed quia negatur, impleri posse conditionem sine decreto Divinæ voluntatis exhibendi omnem hypothesein à parte sua, fit, ut non cognoscatur sine decreto.

INSTAT 3. Secundum Nostra principia sequi, veram esse istam causalem; quia voluntas creatâ vult influere in istum actum in singulari, Deus influit in eundem actum; & ita voluntas, & operatio humana erit prior, voluntas autem Divina posterior, & pedit sequa voluntatis creatæ.

RESPONDETUR. Cum quicunque voluntatis creatæ actus, per Nos, non fiat sine concursu Dei proportionato, quem confert voluntas Dei applicans omnipotentiam, fit, ut non possit operatio humana dici prior operatione Divina, & voluntate ejusdem omni: licet sit prior aliquâ voluntate, nempe prædefinitivâ; consequenter non subjungetur concursus Dei voluntati humanæ, cum illa ipsa voluntas facta fuerit Deo concurrente: immo cum concursus Dei habeat rationem principalis, sine quo nusquam posset agere creatura, non potest dici subungi; quia principalia non subjunguntur. Consequenter

R. P.
H. MŁOD
ianowski
Tom. I. et. 2.
D. VI

illud: Quia vult voluntas, non excludit concursum Dei, & influxum, adeoque nec habet rationem prioris ante influxum divinum; ita tamen ut excludat rationem suam determinationis ad unum, à solo Deo oriundam. Directè ad argumentum dici potest. Falsam esse per nos hanc causalem: ideo Deus influit, quia creatura vult influere, nam hæc ut hic ponitur causalis, supponit priorem esse influxum creaturæ, & pro illo priori, exclusivum influxus Divini.

Punctum Difficultatis 5.

Proponitur sextum Fundamentum ex iis, quæ adfert idem Alvarez.

IMPUGNAT 1. L. 3. de Auxiliis d. 23. dicitur quæ Deum motione præcipuâ, prædeterminativâ, applicari debere voluntatem creatam ut liberè, & infallibiliter operetur, quod ipsum præter Auct. S. Thom. sic probat. Virtus quæ respicit finem, movet & applicat cæteras potentias ad suas operationes, ut videre est, in voluntate intendente finem, aliisque virtutibus imperantibus in suum bonum actus aliarum virtutum: sed Deus respicit finem omnium causarum secundarum; Ergo movet & applicat voluntatem creatam ad suas operationes.

RESPONDETUR. Querendo, cum etiam creatura libera respiciat finem, cur etiam non se movebit, nec applicabit ad agendum; Si enim id non habet; falso inferetur talis applicatio, ex præcisa formalitate intendendi finis: Si autem id habet, concordandæ sunt hæc duæ applicationes, quod non facit arguens. In Nostri autem principiis hoc ita fit; applicat enim Deus creaturam per cogitationes, quæ sunt in nobis sine nobis; creatura etiam intendens finem, unâ cum concursu Dei determinat se, Deus seligit principia, quæ prævidentur eventum habitura; creatura ita illis utitur, ut posset non uti, applicatque se usu illorum. Deinde concedi potest totum argumentum; Nam concessio, quod applicetur à Deo ad agendum voluntas, nego id fieri per prædeterminationem; sed per motus primos indeliberatos, quos Deus immittit, per completionem potentia ad agendum, & similia.

INSTAT 1. Deus est causa finalis applicationis causarum secundarum; Ergo & efficiens; quia aliàs aliud esset ultimus finis omnium creaturarum, & aliquid aliud præter Deum esset primum efficiens.

RESPONDETUR. Concedendo totum; sed negatur hanc applicationem prædeterminatione fieri. Quando autem urget dominium Dei in ipsam operationem, illud per hoc salvatur; quod tale habeat, quale habere vult; vult autem

habere libertatem, quæ non servaretur, si poneretur prædeterminativa applicatio.

INSTAT 2. Quando agens, præsertim si habeat infinitam virtutem, utitur instrumento ad aliquid efficiendum, tribuit ei, in ipso actuali usu, virtutem intentionalem ad effectum illum producendum; qualis virtus tribuitur etiam sacramentis novæ legis, quæ virtute Divina, gratiam efficiunt, quam significant, sed Deus utitur creatura, &c. tanquam instrumento ad efficiendum, ut nostrum liberum arbitrium actualiter cooperetur Deo excitanti & vocanti; Ergo tribuit illi intentionalem virtutem, ad huiusmodi effectum infallibiliter producendum, hæc autem est prædeterminatio.

RESPONDETUR. Querendo, cum Deus utitur prædeterminatione, tanquam instrumento, an superaddat adhuc aliquam intentionalem virtutem, vel non? si non superaddit; Ergo nec auxilio in entitate indifferenti, quod prævidetur ex suppositione infallibiliter operaturum, vel aliquibus aliis, superaddenda erit talis virtus. Deinde si illi prædeterminationi tanquam instrumento, non superadditur ulla intentionalis virtus, jam erit hoc ipso falsa assumpta Major. Quod si dicas, etiam illi imprimi intentionalem virtutem; hoc ipso dicis prædeterminationem ulterius prædeterminari, adeoque concedis processum in infinitum. Directè dici posset, quod Deus tribuat virtutem intentionalem, sed proportionatam instrumento; consequenter si instrumentum sit liberum, debet illi tribuere virtutem intentionalem, non determinatam ad unum; talis autem non est prædeterminatio. Et si concedenda foret virtus ista intentionalis, sufficienter salvaretur ratio selecti auxilii, ratione cogitationum, quæ sunt in nobis sine nobis, &c. Major etiam est absolute falsa: quia dum elevat Deus sacramenta ad producendum gratiam, nullam illis virtutem imprimit. Denique nec hoc explicatur, quid veniat nomine virtutis intentionalis?

INSTAT 3. d. 8. n. 24. Qui efficit ut liberum arbitrium seipsum determinet ad operandum, prædeterminat; nam prædeterminare, est, prius in signo rationis, determinare vel efficere, ut aliquid se determinet; sed Deus facit, ut se arbitrium determinet, ergo prædeterminat.

RESPONDETUR. Prædeterminationem duplicem posse considerari; primam impropiam, ordinatam ad tollendum indifferentiam habendi, vel non habendi vires, tribuendi auxilium selectum, & concursum specialem in ratione beneficii stalem determinationem impropiam Nos etiam admittimus. 2. Potest cogitari prædeterminatio stricta, stans in determinatione antecedenti simpliciter, ad hoc non nisi agendum, ut nos determinemus, & quæ posita non possit fieri oppositum, & hanc negamus.

IMPUGNAT 2. Idem. Inter potentiam constitutam